

ЛІСОВА СЕРТИФІКАЦІЯ FSC В УКРАЇНІ

Соколенко У.М., к.б.н., Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Губарєв Ілля, студент, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Воскобойник Павло, студент, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Сертифікація лісів – це маркетинговий інструмент, що використовується для оцінки відповідності діяльності підприємств лісового комплексу вимогам екологічних стандартів та концепції сталого розвитку лісового господарства. Наукове підґрунтя сертифікації це: розробка збалансованого ведення лісового господарства; екологічна концепція сталого розвитку; методи підвищення надійності екологічного менеджменту підприємств.

В Україні розвиток отримала лісова сертифікація за міжнародною схемою Лісової опікунської ради (ForestStewardship Council®, FSC). Лісова опікунська рада створена в 1993 році в м. Торонто (Канада) за ініціативи групи екологічних організацій, лісових компаній, трейдерів, а також лісових профспілок та інших зацікавлених сторін. У 2015 р. створено офіс представництва FSC в Україні на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України. Напрямки роботи: консультація компаній щодо вимог FSC, проведення тренінгів та семінарів; розробка проекту FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України (польове тестування та інші заходи); розробка проекту національної оцінки ризиків контрольованої деревини для України.

Сертифікацію підприємств проводять незалежні компанії. Їх акредитує організація ASI - Accreditation Services International. 98% сертифікованих FSC компаній планують підтримувати або продовжити свої сертифікати FSC в майбутньому, це свідчить, що екологічна сертифікація є економічно вигідною.

На сьогоднішній день в Україні виробляють широкий спектр FSC-сертифікованої продукції: від круглого лісу до до дерев'яних сувенірів. У 2017 р. в Харківській області було всього 4 компанії, що отримали FSC-сертифікат. Це друкарні «Фактор-Друк», «Компанія Юнісофт», фірми з виробництва паперового пакування та канцелярського приладдя «Діфлон» і з виробництва меблів «Українська тентова компанія»

FSC-сертифіковані ліси в Україні складають 4,23 млн га або 41% лісових ділянок в Україні. Станом на лютий 2019 року в нашій країні видано 107 сертифікатів FM/CoC та 252 сертифікати CoC.

Сфери діяльності, де сертифікація FSC найбільш популярна: друкарні; паперова продукція; сектор екологічного будівництва; недеревна лісова продукція.

Що стримує сертифікацію лісів в Україні? *По-перше*, потенційних замовників лісової сертифікації відлякує її вартість. Проте, збільшення витрат здатне підвищити середню реалізаційну ціну кубічного метра деревини не більше ніж на 1%, тоді як премія за сертифіковану продукцію на зовнішніх ринках може коливатися в межах від 2 до 30% звичайної ціни. Тому сертифікацію в Україні доцільно наразі впроваджувати тільки для продукції, що іде на експорт. *По-друге*, статус сертифіката кожні 5 років необхідно підтверджувати, повторно проходячи аудит. *По-третьє*, процедура сертифікації передбачає встановлення відповідності ведення лісового господарства міжнародним вимогам. Україні потрібно розробити національний стандарт сертифікації. Він поки що перебуває на стадії розробки. *По-четверте*, достатньо висока консервативність та природна інертність лісового господарства не сприяє впровадженню процедур підготовки управлінських рішень із залученням широкого кола зацікавлених сторін.